

Pamokos „Bičių darbštumas ir šeimyniškumas“ aprašymas

3/4 Klasė. Atitiktis etninės kultūros programos turiniui: Pasaulėjauta, žmogaus ryšys su gamta ir ūkine veikla: žmogus ir gamta senojoje pasaulėžiūroje; Liaudies kūrybos palikimas ir tęstinumas: sakytinis, muzikinis ir žaidybinis folkloras, kolektyvinė ir individuali tradicinė kūryba.

1 pamoka vyksta klasėje, 2 pamoka – patirtinė – išvykstamoji.

Tema: „Bičių darbštumas ir šeimyniškumas“

Tikslas: supažindinti mokinius su bičių gyvenimo ypatybėmis, darbštumu ir šeimyniškumu.

Uždaviniai:

- susipažinti su bitelių darbštumu,
- išmokyti patarlių ir priežodžių apie bites,
- skatinti kūrybiškumą ir žodyno plėtimą,
- skatinti pagarbą gamtai ir darbštumui.

Metodai: Pasakojimas, dainavimas, darbas porose, diskusija, refleksija.

Mokymo(si) priemonės: kanklės.

Įvadinis ratelis. Pamokos pradžioje mokiniai sustoja poromis į bendrą ratą ir susikabina rankomis paprastai ratuoti ratelio „Skrisk, skrisk, bitute“ (žr. pamokos skaidres). Pirmiausia išmokstami ratelio žodžiai ir melodija:

I ♩=78 **II ♩=96**

Skrisk skrisk, bi - tu - te, me - du - čia neš - ti. Aš bi - jau skris - ti,

kad ne - pa - klys - ti, į van - de - nę - lį, kad ne - į - kris - ti.

I d. Ratas

Dainuojant žodžius *Skrisk skrisk, bitute, medučio nešti* (x2) ratelis sukamas dešinėn.

II d. Žilvitis už parankių

Dainuojant žodžius *Aš bijau skristi, kad nepaklysti, į vandenėlį, kad neįkristi* (x2) ratuotojai porose pasisuka vienas į kitą ir, susikabindami tai už dešinių, tai už kairių parankių, eidami pina žilvitį (LLRŠ Nr. 60).

Pagrindinė dalis

- Pamoka pradedama pasakojimu apie bites – kas jos, kur gyvena, kaip gyvena, kas yra bitininkai.
- Bitės yra labai darbščios ir šeimyniškos, dirba kartu, kad išlaikytų savo šeimą – lizdą avilyje (ar drevėje).
- Bitės turi aiškiai paskirstytas funkcijas: darbininkės renka nektarą ir žiedadulkes, karalienė deda kiaušinius, o tranas – gali poruotis.
- Pasakojama, kaip bitės rūpinasi viena kita, pavyzdžiui, rūpinasi kiaušiniais ir mažomis lervomis.

Kūrybinės užduotys

- Giedama keturinė sutartinė „Bit bitela“ (žr. pamokos skaidres).
- Mokiniais pateikiamos penkios patarlės apie bičių darbštumą, aiškinamos patarlių prasmės.
- Mokiniai porose turi sukurti savo patarlę apie bites, kuri atskleistų bičių darbštumą, bendradarbiavimą, šeimyniškumą.
- Mokiniai pristato savo sukurtas patarles.

Baigiamoji pamokos dalis

Refleksija

- Su mokiniais prisimenama, ką sužinojo apie bičių darbštumą ir šeimyniškumą.
- Prisimenama nors viena patarlė.
- Diskusijai – išvardinkite bičių produktus?
- Padėkojame mokiniams ir paskatiname būti darbštiesiems, kaip bitelės.

Ugdomos kompetencijos: pažinimo, pilietiškumo, kūrybiškumo, kultūrinė, komunikavimo, emocinė ir sveikos gyvensenos.

Integraciniai ryšiai: lietuvių kalba, gamtos mokslai, muzika, šokis.

2 pamoka skirta edukacijai „Bitute pilkoji“ muziejuje ar kultūros centre (pagal kultūros pasą).

Šaltiniai:

- **LLRŠ** – Lietuvių liaudies rateliai ir šokiai. Sudarė Alina Elena Kirvaitienė. Vilnius, 1991. [Anotacija: leidinyje spausdinami rateliai ir šokiai.]
- *Sutartinė „Bit, bitele“*. Internetinė prieiga: <https://sutartines.info/slaviunas/result.php?id=25652> (žiūrėta 2024 12 10)

Parengė Lijana Šarkaitė-Viluma

Vilniaus kunigaikščio Gedimino progimnazijos muzikos mokytoja metodininkė